

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce:	Analýza vybraného úseku dolního toku řeky Bečvy a návrh opatření k podpoře biodiverzity
Autor diplomové práce:	Bc. Jakub Kleiner
Vedoucí diplomové práce:	Mgr. Petr Kovařík, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	prof. Ing. Ivo Machar, Ph.D.
Datum obhajoby diplomové práce:	2025

Diplomová práce (DP) autora Bc. Jakuba Kleinera v rozsahu 85 číslovaných stran se zaměřuje na environmentálně zajímavé téma – autor DP si klade za cíl zhodnotit environmentální stav vybraného úseku řeky Bečvy na Přerovsku a navrhnout revitalizační opatření, která by podpořila biodiverzitu vázanou na říční krajinu Bečvy. Téma DP je tedy zajímavé a má potenciál pro uplatnění v rámci ekosystémového managementu krajiny.

DP je velmi dobře logicky strukturovaná. Na stručnou úvodní kapitolu (str. 13) navazuje přehledná definice cílů DP na str. 14. Teoretický rámec práce (tedy rešerše problematiky) od str. 15 je dobře zpracovaná a zahrnuje i vysvětlení všech klíčových termínů, použitých v DP. Metodika práce (od str. 32) reflektuje definované cíle DP, je podrobně popsána a staví na originálním přístupu autora s využitím inovativního vzorce na str. 50 (i když se mi zde nelíbí bezobsažný termín „výsledná hodnota“). Výsledková část DP prezentuje a interpretuje výsledky autorova bádání přehledným způsobem, bez zbytečného opakování faktů. Tato část DP je zpracována dle mého názoru v nadstandardní kvalitě. DP uzavírá krátká „Diskuse“, jasně formulovaný „Závěr“ a samozřejmě seznam použitých zdrojů. Diplomová práce je doplněna tabulkou a čtrnácti vloženými obrázky, z nichž 6 grafů jsou autorské originály. Celkově jde o velmi zdařilou diplomovou práci. Na základě promyšlené metodiky autor provedl poměrně náročný environmentální terénní výzkum a zjištěné údaje interpretoval chytrou formou do podoby konkrétních návrhů revitalizačního opatření.

K předložené DP mám následující komentáře:

K formálnímu obsahu práce mám jen nepodstatné připomínky. Již jsem výše uvedl, že DP má logickou strukturu. Všechny části práce na sebe promyšleně navazují, DP je konzistentní odborný text. V Seznamu použité literatury, který je detailně členěn podle typů použitých zdrojů, nepatří dvojtečky za dílčí podnadpisy (např. Knihy:). V popiscích (názvech) obrázků č. 4-8 chybí uvedení konkrétní lokality, které se obrázek týká. Text celé DP je srozumitelný a dobře formulovaný, avšak výjimečně se objevují i některé formulace textu méně srozumitelné. Např. na str. 15 (15. řádek zdola) autor DP použil v souvětí text „... biodiverzita... zároveň nemusí být ani nejbohatší na vzácné druhy...“ – tomu jsem porozuměl až po delším přemýšlení. Doporučuji, aby si v této souvislosti autor DP přečetl starší článek D. Storcha v časopise Vesmír „O převaze vzácnosti v přírodě“. Nejsem si jistý, jestli u obrázku č. 1 je uveden správný primární zdroj. Diskuse (str. 69) je v DP omezena jen na srovnání se dvěma studii, což je možná škoda (k revitalizacím dolních toků řek existuje nepřehledné množství literatury). Na druhé straně kladně hodnotím, že autor DP zde diskutuje i limity své práce, což nebývá v kvalifikačních pracích běžné. V kapitole „Závěr“ autor DP zbytečně v první odstavci opakuje informace z úvodu a metodiky. Nicméně, všechny tyto moje výše uvedené připomínky k formálnímu obsahu DP jsou jen málo podstatné drobnosti.

Pokud se týká věcného obsahu práce, mám následující připomínky: V rešeršní části práce na str. 21 autor podle mého názoru příliš jednostranně negativně odsuzuje přehrady a vodní nádrže v krajině. Ignoruje, že v kontextu často snížených průtoků ve vodních tocích mohou akumulace vody v nádržích významně posilovat (nadlepšovat) deficitní průtoky v tocích během letních období. Takto je např. cíleně nadlepšován průtok vody v Dyji v Národním

parku Podyjí. Za druhé, i umělé vodní nádrže často představují v krajině mozaiku cenných biotopů a nelze je paušálně odsuzovat jako negativní zásah do krajiny. Za třetí, autor DP zde úplně opominul problematiku akumulčních nádrží, postavených jako poldry v krajině, přitom poldry hrají klíčovou roli v konceptu tzv. chytré krajiny jako důležité součásti adaptačních krajinných opatření v kontextu globálních klimatických změn.

Zdá se mi škoda, že autor mezi ptačí bioindikátory nezahrnul konipasa horského, který se jistě ve sledovaném úseku Bečvy vyskytuje a je snadno v přírodě detekovatelný (a mimochodem, byl vyhlášen Ptákem roku 2025). Na str. 49 v metodologii autor zmiňuje, že používal mobilní aplikaci k určování ptáků podle hlasů. Bylo to opravdu potřeba, když sledoval výskyt pouze pěti dobře určitelných ptačích druhů? K analýze vstupních dat mám poznámku, že mi přijde jako škoda, když autor DP nevyužil mapu biotopů z oficiálního mapování AOPK. V grafu č. 6 na str. 59 by myslím měla být lépe (pro čtenáře srozumitelněji) popsány hodnoty na svislé ose. Tento graf je jednou z nejdůležitějších výstupů terénní analýzy a není úplně jasné, co znamená „celková hodnota podúseku“.

Závěr oponentního posudku:

Předloženou DP hodnotím jako velmi kvalitní diplomovou práci v oboru Environmentálních studií. Přes několik málo kritických komentářů k DP musím jako oponent konstatovat, že předložená DP stoprocentně splnila své definované cíle a proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázky na autora DP k obhajobě:

1. Proč autor DP nevyužil v analýze studovaného území oficiální mapy biotopů z veřejně přístupného portálu AOPK?
2. Uvažuje autor DP o předání svých výsledků místnímu orgánu ochrany přírody a správci toku pro využití DP v praxi ekosystémového managementu?

Návrh klasifikace DP: A.

V Olomouci 30.4.2025

Ivo Machar v.r.